Gemeente Bergen op Zoom

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

18 JAN. 2021

Uw kenmerk		Ons kenmerk	U21-000541	Datum	
Uw brief		Beh. door		Doorkiesnr.	
Onderwerp:	ZB20006195 nadere informatie naar aanleiding van beeldvormende vergadering 7 januari 2021 (RMD20-0031)	Cluster	R&E/Economie, Recreatie	Bijlage(n)	1

Beste leden en burgerleden,

Tijdens de behandeling van raadsmededeling RMD20-0031 over de Ontwerpnota Duurzame Energie Bergen op Zoom 2020-2030 en de conceptbeleidsregels voor grondgebonden zonneparken in de beeldvormende vergadering van 7 januari jongstleden heeft u om aanvullende informatie verzocht. Hierbij doen wij u de nadere informatie toekomen. Daarnaast maken wij graag van de gelegenheid gebruik om nog enkele zaken nader toe te lichten.

Aanleiding ontwerpnota en conceptbeleidsregels
Aanleiding voor het opstellen van de ontwerpnota vormt zoals gezegd de uitwerking van de RES en de landelijke doelstellingen op het gebied van duurzame energie. Daarnaast worden wij, net als veel andere gemeenten, geconfronteerd met initiatieven voor grondgebonden zonneparken. Wij nemen hier onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en willen medewerking aan zonneparken – daar waar dit ruimtelijk aanvaardbaar en inpasbaar is – serieus overwegen als stap naar een energie neutrale gemeenschap.
Uit de pilot "Zonnepark Dassenberg" volgt dat er behoefte is aan meer houvast bij de beoordeling van dergelijke initiatieven. De conceptbeleidsregels vormen hiertoe een kader, waarbij wij aan u via de raadsmededeling de ruimtelijke relevante uitgangspunten hebben voorgelegd over bijvoorbeeld maximale omvang, afdracht, wel of geen landbouwgrond gebruiken, etc. Het is aan u om aan te geven waar u grondgebonden zonneparken binnen de gemeente ruimtelijk gezien aanvaardbaar acht en zo ja onder welke voorwaarden. De initiatiefnemers die bij ons aankloppen voor zon op land projecten willen wij graag van een antwoord kunnen voorzien.

Relatie met het Focusakkoord
De Regionale Energie Strategie (RES), de Klimaatwet en de landelijke afspraken in het kader van het klimaatakkoord dienen als uitgangspunten voor ons lokaal beleid en uitvoeringsprogramma's en we streven ernaar de doelen die daarin zijn afgesproken te realiseren. Het Focusakkoord stuurde niet aan op grote wijzigingen ten opzichte van de doelstellingen en uitgezette koers en opgave met hoge prioriteit:

- Energieopwekking. In de Ontwerpnota Duurzame Energie Bergen op Zoom 2020-2030 wordt beschreven hoe we aankijken tegen de energietransitie en het opwekken van duurzame energie. Waarbij een doorkijk wordt gegeven naar de opgave richting 2050 waarin de gemeente volledig energieneutraal moet zijn.
- Op 28 mei 2020 heeft de raad de concept RES vastgesteld (RVB20-0024). Hierin is op hoofdlijnen bepaald langs welke weg de Energietransitie tot 2030 wordt vormgegeven. De opgave dient ruimtelijke te worden vertaald.

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

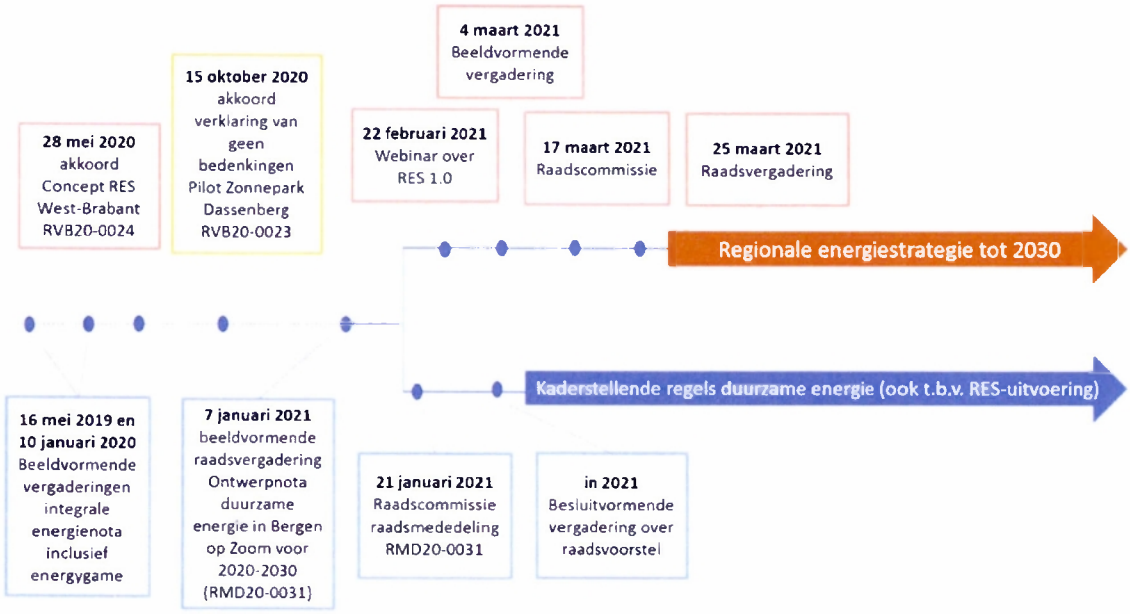
B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal

De genomen processtappen
Over de voortgang van de ontwerpnota en de conceptbeleidsregels bent u op de volgende momenten geïnformeerd:

- 16 mei 2019 en 10 januari Beeldvormende vergaderingen integrale energienota inclusief energygame
- 28 mei 2020 akkoord Concept RES West-Brabant RVB20-0024
- 15 oktober 2020 akkoord verklaring van geen bedenkingen Pilot Zonnepark Dassenberg RVB20-0023
- Verwerking leermomenten pilot Zonnepark Dassenberg door ingediende zienswijzen en opmerkingen en ingediende motie raad over zonneladder.
- 7 januari 2021 beeldvormende vergadering raadsmededeling RMD20-0031
- 21 januari 2021 Raadscommissie raadsmededeling RMD20-0031

Parallel hieraan loopt het traject RES 1.0.

*Op 10 februari a.s. is er een webinar speciaal voor inwoners.

Processtappen besluitvorming RES 1.0

- 22 februari 2021 Webinar
- 4 maart 2021 Beeldvormende vergadering
- 17 maart Raadscommissie
- 25 maart Raadsvergadering

Motie PS Voorrang voor Zon op dak
Via de bijgevoegde brief zijn wij door de provincie geïnformeerd over de motie van Provinciale Staten inzake voorrang voor zon op dak projecten. Op 13 januari 2021 is door een ambtenaar telefonisch contact gezocht met de provincie waarin aanvullende vragen zijn gesteld over de motie. De provincie is overigens op de hoogte van de conceptnota en de conceptbeleidsregels voor grondgebonden zonneparken. Deze zijn naar aanleiding van besluitvorming rond de pilot "zonnepark Dassenberg" ook aan de provincie verstrekt. De provincie heeft hierin geen aanleiding gezien om opmerkingen te maken. Evenmin is het college van Gedeputeerde Staten in beroep gekomen tegen de omgevingsvergunning voor het zonnepark.

In tegenstelling tot wat in krantenberichten is verschenen stelt de motie niet dat de provincie zonneparken nu gaat tegenhouden. De motie van Provinciale Staten heeft nu geen gevolgen voor de visie en de conceptbeleidsdocumenten maar wellicht wel voor de concrete toepassing van de zonnelader. De zonneladder is in de documenten verwerkt (zonneschijf) en kent geen dwingende volgorde. Dat eist de provincie ook niet. Wel dient volgens de provincie bij een initiatief voor een zonnepark sprake te zijn van dubbel en duurzaam ruimtegebruik en moet het initiatief goed worden gemotiveerd. Tot zover dus niks nieuws. In de ontwerpnota en de beleidsregels wordt de voorkeur uitgesproken voor duurzame opwekking via zon op dak. Helaas zijn niet alle daken hiervoor geschikt.
Eigenaren kunnen op dit moment niet door de overheid worden gedwongen om daken die geschikt zijn vol met panelen te leggen. Er is op dit moment dus nog sprake van vrijwilligheid maar er is wetgeving in de maak waar dit mogelijk voor industriedaken wel afgedongen kan worden. Voor nu kan zon op dak wel worden gestimuleerd. Dat gebeurt voor industriedaken al via de landelijke Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE+). Vanuit bedrijven, netwerk De Groene Pluim, is behoefte aan een initiatief gestuurde tafel voor versnelling 'zon op bedrijfsdaken'. Wij zullen dit ook zoveel mogelijk faciliteren.

Kernenergie
De rijksoverheid is het bevoegd gezag voor vergunningen voor kerncentrales. De ontwikkeling van een kerncentrale in Noord-Brabant past nu niet in het rijksbeleid. Die staat kerncentrales alleen toe in Borssele, Eemshaven en Maasvlakte. TNO onderzoekt momenteel of er in Noord-Brabant een rol voor kernenergie is weggelegd. Het onderzoek zal ingaan op alle aspecten van kernenergie: technische mogelijkheden, economische aspecten, inpasbaarheid in het energiesysteem, ontwikkeltijd, kostprijs, risico's en veiligheid. Daarnaast heeft de provincie specifiek gevraagd hoe er (in ons land en in het buitenland) gewerkt wordt aan de ontwikkeling van een thorium reactor. Het onderzoek zal in januari 2021 gereed zijn, zodat Provinciale Staten zich kan uitspreken over kernenergie. Vooralsnog hebben wij er niet voor gekozen om dit op te nemen in de ontwerpnota temeer omdat hier voor ons op dit moment onvoldoende duidelijkheid over bestaat. De stuurgroep RES, waar ook de verantwoordelijke gedeputeerde voor onderzoek naar kernenergie deel van uitmaakt, zal later de resultaten agenderen zodat hier wellicht op een later moment meer duidelijkheid over komt.

Inventarisatie regio grootschalig zon op dak
Onder grootschalig zon op dak verstaan we zonPV-systemen met een vermogen van 15 kWpiek of meer, conform de definitie uit de SDE+-subsidie uit 2020. Deze grotere zonPV-systemen liggen voornamelijk op industriële daken, daken van agrarische bedrijven en utiliteitsgebouwen. Ze tellen mee bij het bepalen van de omvang van de grootschalige productieproductie van de regio in de Concept RES, in tegenstelling tot de kleinere zonPV-systemen. De totale bestaande hoeveelheid grootschalig zon op dak is tot nu toe relatief beperkt: ongeveer 95 GWh. Wel is hier een sterke versnelling gaande: alleen al in de gemeente Moerdijk is er voor 82 GWh aan SDE+-subsidies toegekend. In de hele regio is dit ongeveer 352 GWh.

Er is geen sluitende boekhouding voor wat betreft aantallen PV-panelen op alle daken van Bergen op Zoom. Dat komt met name omdat voor panelen op daken geen vergunningplicht geldt. Enexis beschikt ook niet over deze gegevens. Wanneer de aansluiting geschikt is hoeft men dit niet te melden.
Maar om u een indruk te geven en een vergelijking te kunnen maken met aantallen van zonnepark Dassenberg (27.000 panelen, 6,3 ha.) is onderstaand overzicht voor handen.

Gemeentewerf	610	panelen
Bassischolen	1948	panelen
Meldkamer politie	500	panelen
Bedrijven	13.400	panelen
Huurwoningen Stadlander	12.000	panelen (2 ha.)

Overigens is er met diverse stakeholders en belanghebbenden contact over beschikbaar komen van een monitoringsysteem Energietransitie waaronder opwek zonnestroom.

Contact
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor nadere vragen over deze brief kunt u contact opnemen met de heer J.J. (Sjakko) van Schaik, email: S.VanSchaik@bergenopzoom.nl, tel: 0164-277874.

Bijlage
De volgende bijlage is bijgevoegd:

- Brief van de provincie Noord-Brabant, d.d. 8 december 2020, kenmerk:C2272488/4796396.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,
namens het college,

Mevr. ir. ing. P.T.C. Koenders
Wethouder

Van	Provincie Noord-Brabant <provincie-noord-brabant>
Aan	Gemeente Bergen op Zoom <gemeente-bergen-op-zoom>
Onderwerp	**Motie PS Voorrang voor Zon op dak**
Ter attentie van	
Zaak identificatie	
Datum	14-12-2020 11:17:17

Bijlage:

- PR18-0011020121111040.pdf (1.91 MB)

Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Het College van B&W

Onderwerp
Motie Provinciale Staten 'Voorrang voor zon op dak'

Datum
8 december 2020
Ons kenmerk
C2272488/4796396
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
[redacted]
Telefoon
[redacted]
Email
[redacted]
Bijlage(n)
1

Geacht college,

Op 13 november 2020 is in Provinciale Staten de motie 'Voorrang voor zon op dak' aangenomen. In deze brief gaan wij nader in op deze motie en op de wijze waarop wij, gezamenlijk met de Brabantse gemeenten en Enexis, uitvoering willen geven aan deze motie.

De motie heeft bij meerdere gemeenten tot vragen geleid. In tegenstelling tot wat in krantenberichten is verschenen, stelt de motie niet dat wij als provincie gemeentelijke vergunningen voor zonneparken tegen moeten houden. Wel roept de motie op om op strikte wijze toe te zien dat de in de Interim omgevingsverordening opgenomen zonneladder op een correcte manier wordt toegepast en dat zon-op-dak projecten voorrang krijgen ten opzichte van zonneparken.

De motie 'Voorrang voor zon op dak' betekent in de praktijk dat er, voor zover dat al niet gebeurde, nog nadrukkelijker aandacht besteedt moet worden aan het goed motiveren en onderbouwen van de behoefte van de aanleg van grondgebonden zonneparken en de daarvoor benodigde locaties. Gelet daarop zullen wij nog nadrukkelijker dan wij al deden toezien op een goede toepassing van de zonneladder en op kwalitatief goede onderbouwingen bij initiatieven voor zonneparken.
Daarnaast constateren wij dat er op dit moment slechts beperkt sturingsmiddelen zijn voor alle partijen (zowel gemeenten, netwerkbeheerder Enexis als de provincie) om zon-op-dak projecten voorrang te geven ten opzichte van

zonneparken of om grootschalig zon op dak bij bestaande bedrijven af te dwingen.

In de motie wordt specifiek gevraagd om alle (mogelijke) initiatieven voor zon op dak in de betreffende regio te inventariseren zodat die initiatieven voorrang krijgen boven zonneparken en om de beschikbare netcapaciteit inzichtelijk te maken zodat potentiële initiatieven voor zon op dak voorrang krijgen boven zonneparken."
Wij menen dat deze onderwerpen reeds in grote mate gezamenlijk door gemeenten en provincie zijn of worden opgepakt in de RES-sen:

- Voor alle RES-sen is de potentie voor grootschalig zon op dak in beeld gebracht;
- Als provincie brengen we, samen met gemeenten, in beeld wat bedrijven belemmert om grootschalig zon op dak te installeren. Hierbij gaat het om uiteenlopende knelpunten, zowel op het gebied van techniek, financiën, juridisch/wetgeving als intrinsieke motivatie van dakeigenaren. Willen de in beeld gebrachte potenties voor grootschalig zon op dak ook daadwerkelijk benut kunnen worden, dan is het zaak om oplossingen te bedenken voor de geconstateerde knelpunten. Hiervoor zijn al verschillende (pilot)projecten opgestart;
- Er is in beeld welke initiatieven voor zonprojecten er zijn. In samenwerking tussen Enexis, gemeenten en provincie is een lijst opgesteld (de DOL-lijst) waarop alle initiatieven voor windenergie en grootschalige zonne-energie in een regio zijn opgenomen (van meldingen bij gemeente of Enexis, aangevraagde transportcapaciteit bij Enexis tot afgegeven SDE-beschikkingen door RVO die nog niet zijn benut). Dit is een dynamische lijst die regelmatig wordt geactualiseerd;
- Door provincie en Enexis is, in samenwerking met een aantal West-Brabantse gemeenten, een aanzet gemaakt voor het maken van afspraken over het programmeren en prioriteren van energieprojecten in relatie tot beschikbare transportcapaciteit van elektriciteit in een regio. Deze opzet is geaccordeerd door de Stuurgroep RES West-Brabant en wordt opgenomen in de RES West-Brabant. Daarnaast is deze opzet besproken in de Brabantbrede stuurgroep RES, waarbij ook de bestuurlijke trekkers van de andere 3 RES-en het belang hebben onderstreept van onderlinge prioritering en programmering bij grootschalige opwek van duurzame energieprojecten.

Wij zijn van mening dat met de voornoemde acties en afspraken aan voorwaarden zoals gesteld in de motie 'Voorrang voor zon op daken' wordt voldaan.

De (behandeling van de) motie maakt echter ook duidelijk dat door Provinciale Staten een nog nadrukkelijker regierol wordt gevraagd van de provincie en/of regio als het gaat om zonneparken. Wij willen de komende maanden graag met

u in regioverband bespreken hoe hier verder invulling aan kan worden gegeven. Wij zien hiervoor een aantal mogelijkheden:

- In de in voorbereiding zijnde provinciale Omgevingsverordening wordt in de regels de uitwerking van de zonneladder duidelijker omschreven, waardoor deze beter kan worden toegepast;
- Door de ontwikkeling van zonneparken te koppelen aan het maken van regionale afspraken, ontstaat de mogelijkheid om te sturen op zorgvuldig ruimtegebruik en daarmee het beter benutten van binnenstedelijke capaciteit of capaciteit op daken.
  Naar voorbeeld van de afspraken in de regionale omgevingsoverleggen over verstedelijking op grond van de Interim omgevingsverordening, gaan wij onderzoeken of een dergelijke regionale afstemming en prioritering via een regionaal omgevingsoverleg kan worden gefaciliteerd.
- Wij zien in deze regionale afstemming en prioritering een potentieel belangrijk instrument om gezamenlijk regie te kunnen voeren in de planning en uitvoering van duurzame energieprojecten in relatie tot beschikbare transportcapaciteit. Hierbij bereiden gemeenten en Enexis regionale afspraken over programmering en prioritering van grootschalige duurzame energieprojecten gezamenlijk en in regioverband voor. Naast een goede afweging op basis van de zonneladder kunnen ook afwegingsaspecten worden betrokken als lage maatschappelijke kosten, technisch meest optimale optie, ruimtelijk beleid van de gemeente, zorgvuldig ruimtegebruik op regionale schaal, gaan projecten ook daadwerkelijk uitgevoerd worden, beschikbare transportcapaciteit, enz.
- Ook willen wij bezien in hoeverre wij in de samenwerking tussen gemeenten, provincie en Enexis wettelijke instrumenten kunnen (laten) ontwikkelen om zon op dak ook daadwerkelijk voorrang te kunnen geven.

Bovenstaande staat of valt met het feit of wij gezamenlijk de komende tijd in staat zullen zijn om de knelpunten die toepassing van zon-op-dak niet mogelijk maken, op te (helpen) lossen. Wij vragen u daarom om in die gevallen waarin u knelpunten constateert, deze aan ons door te geven zodat wij gezamenlijk kunnen bezien hoe, waar en door wie dit knelpunt het beste kan worden opgelost.

Provincie Noord-Brabant

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

mr. I.R. Adema

de secretaris,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Datum
8 december 2020
Ons kenmerk
C2272488/4796396